Aº. 1817.

Nº. 3.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, DEN 18den JANUARY.

BATAVIA,

ZATURDAG, den 18 JANUARY, 1817.

Publicatie.

Commissarissen Generaal over Neerlands Indie, aan allen den genen, die deze zullen zien of hooren lezen, SALUT!

BY de aanvaarding van ons bestier, verzekerden wy, hoe vastelyk onze Koninklyke Souverein gezind was, ook deze verafgelegen gewesten te doen deelen in het heil aan Nederland zelve, onder zyne regering aangebragt.

Wy zyn nu weder in de gelukkige mogelykheid daarvan openlyk, eene ondubbelzinnige proeve te geven.

Zoo toch Zyne Majesteit door eenen regtvaardigen, wel doordachten, moedigen, en door elk in de gevolgen toegejuichten maatregel; Neerlands geldelyken toestand, op eenen onwrikbaren grond gevestigd heeft; Hy heeft ons in last gegeven, Neerlands Indie een gelyk voorregt te doen genieten, en hy heeft ons daartoe met aanzienlyke middelen uitgerust, die wel besteed, eenen ruimen en onafgebroken omloop van geld verzekeren.

Wy zullen die middelen openlyk bekend maken; want openhartigheid en goedetrouw waren de zuilen van Neerlands vroegeren welvaart; en onze op nieuw ontluikende bloei, kan op geene andere gronden tot wasdom komen.

Ruim twee millioenen schats, zyn ons in klinkende specie, ter bevordering van den geldomloop medegegeven, dan daartoe bepaalde zich des Konings zorge niet.

Zyne Majesteit toch, hoe zeer ten vollen overtuigd, dat eene onbelemmerde beschikking over geld, als handelwaar beschouwd, de heilzaamste vruchten voortbrengt, kende teswel de plaatselyke behoeften van Indie, om niet tegen eenen onmatigen, en ongeregelden afvloei daarvan te doen waken. Van daar het bevel, om eenen voor Neerlands Indie eigen Nationalen standpenning, dadelyk te doen aanmunten: van daar het besluit, om een ander middel van gestadigen geldsomloop te bezigen, het aanmaken, namelyk van eene papieren munt, die door hare uiterlyke voortreffelykheid, en wezenlyke waarde met de klinkende eenen gelyken tred loopen zou.

Zyne Majesteit droeg ons op, om met de meeste naauwkeurigheid en zorge, gade te slaan alles, wat in vroegere en latere tyden, met betrekking tot den staat der klinkende en papieren munt, in deze bezittingen had plaats gehad, om daarna, in verband met echt staatshuishoudelyke beginselen, en den veranderden toestand van bestier en handel, de geschikste bepalingen, ter voldoening aan zyne bedoelingen vast-testellen. Wy hebben niet alleenlyk ons zelven geraadpleegd, maar de inlichting van veele verstandige en achtingswaardige mannen verzocht, wier bespiegelende kundigheden niet enkel, maar wier plaatselyke kennis, wier ervaring, wier deelgenootschap aan het bestier onder oudere en nieuwere vormen, hen het goede en verkeerde, de waarheid, en de dwaling by voorige maatregelen hadden doen kennen, wier eerbied voor hunnen Koning, wier liefde voor hun vaderland, door geene vooroordeelen of bekrompene begrippen beperkt werd.

Uit de wryving der gedachten by dit onderzoek, is ons een licht ontsteken, by het welk wy de voortreffelykheid der gronden ons ter regeling onzer gedragingen van wege Zyn Majesteit voorgeschreven, klaarlyk inzagen; gelyk ook de adviseerende commissie in haar berigt erkent, „ in de middelen tot instandhouding der „ nieuwe papieren munt eenen trap van „ klaarheid en eenvoudigheid gevonden „ te hebben, die nimmer te voren, althans „ niet op Java over deze stoffe werd ver„ spreid, die het zegel der waarheid drukt „ op het gansche stelsel, en een waar„ borg daarstelt tegen de reeks van onhei„ len, welk het gevolg zyn van eene *gede„ precieerde* munt, en aan ieder nog zoo „ versch in het geheugen liggen."

Wy brengen by deze de door ons gemaakte bepalingen ter kennis van het algemeen; op dat elk by zich zelven zal kunnen overtuigd worden, dat zy in waarheid de geschiktste zyn, om aan den handel en landbouw, aan neringen en handteringen, aan alle takken van nyverheid en middelen van bestaan, kracht en leven by te zetten, om aan eigendommen en bezittingen derzelver waarde te verzekeren, om alle gebrek van geld te verhelpen, om den omloop van hetzelve gemakkelyk te maken, om den invoer en de vermeerdering van klinkende munt te bevorderen, om den onmatigen uitvoer zonder belemmering van den handel, te verhinderen, en de papieren munt tot eene vaste en met de klinkende altyd gelykstaande waarde te houden: door de heilige vasthouding aan deze twee gewigtige beginselen, *geene overmatige uitgifte van papier te doen; geen verschil in klinkende of papieren munt in eenige betalingen of ontvangsten van landswege ooit te gedogen.*

Wy houden ons overtuigd, dat allen die in hoogere of lagere betrekking zyn, zich beyveren zullen, om tot bereiking onzer goede oogmerken, al wat in hun vermogen is, toetebrengen; dat zy zich aan geene ontrouw jegens den dienst zyner Majesteit, noch knevelary aan de ingezetenen, wie ook, zullen schuldig maken.

Wy hebben op deze gronden regt en hoop, om te verwachten, dat elk met ons ten goede zal mede werken; wy vermanen den eenvoudigen, byzonder onder de Inlanders, zich niet te laten wegslepen door de valsche indrukken, welke welligt kwaadwillige hun zouden willen geven, ten einde zich alzoo op eene looze wyze, van hun eigendom tot lage pryzen meester te maken.

Wy gevoelen wyders na zulk eene openlyke verklaring onzer bedoelingen, ons geregtigd en verpligt, om zoodanige bevelen te geven, als tot instandhouding onzer bepalingen dienstig zyn.

En het is op alle deze gronden, dat wy verklaren, bepalen, en bevelen.

Eerstelyk.—Dat ten gevolge zyner Majesteits besluit van den 8sten November 1815, zoo spoedig mogelyk zal worden aangemunt *een nationale Indische standpenning*, hebbende den naam, en voerende de type van den gewonen Nederlandschen Gulden, met dit onderscheid, dat nevens het standbeeld zullen geplaatst worden de letters N. O. en dat het omschrift aan de andere zyde zal wezen Mo: ARG: REG: TOT: BELG: JAV:

Ten Tweede.—Dat deze nieuwe *standpenning* de zelfde waarde hebben zal, als de gewone Nederlandsche Gulden, en met dien Gulden, ter gelyker waarde zal worden uitgegeven, en ontvangen door 's Lands Kas, en alzoo verdeeld worden in *honderd en twintig* duiten, of *dertig* Indische stuivers, gelyk staande met *vier en twintig* Nederlandsche, ten gevolge waarvan alle Tractementen en andere betalingen in Nederland zelve in Gulden vastgesteld, em in Indie betaald te worden, berekend zullen worden naar den gemiddelden Wisselcours, welke by deze bepaald wordt op *vyf en twintig stuivers Indisch* of *honderd* duiten voor elken Gulden, zullende wyders alle rekeningen met den Lande worden gesteld in Indische Gulden.

Ten Derde.—Dat de Papieren Munt op last van Zyne Majesteit voor Indie aangemaakt nimmer voor des Lands rekening tot eene andere, hetzy hoogere of lagere waarde zal worden aangenomen of uitgegeven, dan op dezelve is uitgedrukt; en dus nooit, dan gelykstandig met de klinkende Munt, waarvan zy een volkomen *representatief* is; *Gulden* voor *Gulden*, of *honderd twintig duiten* klinkende, voor *honderd twintig duiten* Papieren Munt.

Ten Vierde.—Dat de alzoo ontvangen Papieren Munt dagelyks zal kunnen worden ingewisseld tegen Papieren van grootere of kleinere sommen, of ook tegens klinkende Munt naar verkiezing des houders.

Ten Vyfde.—Dat het algemeen verwisseling kantoor zal zyn te Batavia, en dagelyks van 's ochtends ten acht tot elf uren openstaan, met uitzondering der Zon-en Feest-dagen.

Ten Zesde.—Dat ten einde alle de goede ingezeten in de overige gedeelten van Java, zoo veel mogelyk te gerieven, boven dien nog zullen bestaan verwisselings kantoren te Samarang en Sourabaya; welke almede dagelyks van acht tot elf uren zullen openstaan, met dien verstande nogthans, dat provisioneel op die beide kantoren niet verwisseld zullen worden Papieren van grootere waarde, dan van *honderd Gulden.*

Ten Zevende.—Dat voor het overige voor groot papier klein zal gegeven worden, of voor papier, goud geld, zilver geld of koperen heele en halve duiten, of voor goud- en zilver geld, duiten, alles in zoodanige evenredigheid, als ten meesten genoegen des houders, met in achtneming

van de gesteldheid der kas, strekken kan.

Dat wyders aan niemand, die ter gezette tyd zich aanmeldt, de verwisseling, om welke reden ook zal mogen geweigerd worden.

Ten Achtste.—Dat alle pachten en belastingen van welken aard, aan den Lande zullen kunnen worden voldaan in klinkende of papieren munt, ter keuze van den schuldenaar, en beiden voor eene gelyke waarde.

Van deze bepaling echter blyft uitgesloten de voldoening van alle inkomende en uitgaande regten, welke achtervolgens de uitdrukkelyke bevelen van Zyne Koninklyke Majesteit, in klinkende zilveren munt moeten worden opgebragt.

Ten Negende.—Dat alle betalingen door ingezetenen aan de pachters van eenige middelen, uit hoofde dier pacht te voldoen, zullen kunnen worden gedaan in klinkende of papieren munt, wordende by deze aan die pachters verboden, eenige dier munten tot eene hoogere of lagere waarde aantereknen, dan hier onder is bepaald.

Ten Tiende.—Dat de eerste uitgifte der aangebragte papieren munt zal gedaan worden, ten beloope van twee millioenen gulden; onder welk getal mede begrepen zyn de papieren munt naar de groote Oost, en andere onderhorigheden uit te zenden; wordende hierby tevens bekend gemaakt, dat de papieren munt bestaat in billetten van *duizend, zes honderd, drie honderd, honderd, vyftig, vyf en twintig, tien, vyf* en *een gulden.*

Ten Elfde.—Dat ter ruimeren omloop van specie, mede op des Lands kantoren zullen worden aangenomen en uitgegeven andere op dezen Eilande gangbare munten, wordende alzoo het algemeen tarief, naar welke de betaling, aanneming of verwisseling, voor rekening van den Lande zal gedaan worden, bepaald, als volgt:

De Nederlandsche stuiver	5 duiten.
De Inlandsche dito	4 ——
Het Dubbeltje, ...	10 ——
De Schelling, ...	30 ——
Degewone Nederlandsche, de nieuw aan te munten en de papieren Gulden, ...	120 ——
De Javasche, Souratsche en Arcotsche Ropy, ...	120 ——
De Sicca Ropy, ...	126 ——
De Amerikaansche Daalder, ...	240 ——
De Spaansche Daalder of Piaster, .	264 ——
De oude Ducaton, ...	312 ——
De gerande Ducaton, ...	320 ——
De Goude Nederlandsche Ducaat, ..	528 ——
De Goude halve Ropy, ...	950 ——
De Goude heele Ropy.	1920 ——

Ten Twaalfde.—Dat alle de voren-staande bepalingen in werking zullen gebragt worden op den eersten Maart aanstaande.

Ten Dertiende.—Dat ten minsten acht dagen, voor de uitgifte der papieren munt door President en Raden van Finantien, openlyk zullen bekend gemaakt worden, de wyze van nummering, de nummers van elke soort, en de namen der teekenaars.

Ten Veertiende.—Dat op de verschillende kantoren van de schatkist, zoo wel, als ter Algemeene Rekenkamer eenige der verschillende papieren munten zullen voorhanden blyven, ten einde met dezelve (is het noodig) de omloopende te vergelyken.

Ten Vyftiende.—Dat niemand, die in eene hooge of lagere betrekking in dienst van Zyne Majesteit is, zich veroorloven zal, om eenige munt, het zy klinkende of papieren, tot eene hoogere of lagere waarde aantenemen, dan door ons is bepaald, en dat zy in het doen of ontvangen van eenige betalingen nooit eenig onderscheid in zilver en koper, of papieren munt maken zullen, op straffe by de wetten op knevelary bepaald.

Ten Zestiende.—Dat ook niemand, die eenige geldelyke middelen, van het Land gepacht heeft, zich zal veroorloven, om eenige munt, het zy klinkende of papieren, tot eene hoogere of lagere waarde aantenemen, dan door ons is bepaald, en dat zy in het doen of ontvangen van eenige betalingen nooit eenig onderscheid in zilver en koper of papieren munt maken zullen, op straffe by de wetten op knevelaryen bepaald.

Ten Zeventiende.—Dat allen, die zich aan eenige vervalsching, of namaking van de klinkende of papieren munten schuldig mogten maken, gestraft zullen worden met den dood.

Eindelyk ten laatsten.—Dat allen, die aan den wettigen loop der voornoemde munt-specien eenig letzel of verhindering toebrengen, of zich aan eenige machinatien om dezelve van haar crediet te beroven mogten schuldig maken, gestraft zullen worden met verbanning, en by verzwarende omstandigheden aan den lyve.

En op dat niemand hiervan eenige onwetenheid voorwende, zal deze in alle de Residentien en alom worden afgekondigd en aangeplakt, in de Nederlandsche, Chineesche, en Inlandsche talen; wordende de Residenten en Hoofden der Inlanders, Chinezen en anderen, ten sterksten bevolen, den inhoud dezes aan de goede ingezetenen voor te houden, en hen met het heilzaam oogmerk bekend te maken, en tegen alle bedrog te waarschouwen.

Lasten en bevelen voorts, dat alle de hoogere en lagere Collegien en Ambtenaren, Justitieren en Officieren, ieder voor zoo verre hem aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te BATAVIA, *den veertiende January des jaars Achttien Honderd en Zeventien.*

De Commissarissen Generaal over Nederlands Indie.

Ter Ordonnantie van dezelven,

De Secretaris Generaal,

R. D'OZY.

BY besluit van den 5den dezer, is door Hunnen Excellentien Heeren Commissarissen Generaal, gearresteerd eene nieuwe Instructie voor het Vendu Departement, hetwelk op den daarby bepaalden voet met den eersten February aanstaande, in werking zal worden gebragt.

ZEE TYDINGEN.

BATAVIA.

Vertrokken.

Jan. 12—Amerik. brik Nau Cyam, J. B. Osgood, naar Amsterdam.

—— 13—Eng. schip Maria, R. Grover, naar Mauritius.

—— 15—Eng. schip Constance, Manchosse, naar Samarang, passagiers, De Heeren Nahuis, Chesnon, Lippe en Vrouw, Pean, Pondard, Smissaert en Van Den Berg.

—— 17—Schip Wilhelmina, J. Palm, naar Amsterdam. —— Eng. C. C. Ternate, Davidson, naar Tagal, passagiers, Colonel Yule en Majour Cambell.

Schepen leggende ter Reede Batavia.

Z. M. schip Maria Reigersbergen,—schip Sourabaya,—do. Elisabeth Johanna,—do. Virgo Java,—brik Mentor,—schoenjer Duckling,—Eng. schip Salambole,—do. Princes Charlotte,—do. Jane,—do. Swallow,—do. Atlas,—do. Mariner,—brik Eagle,—schoenjer Cheeken,—do. Calypso,—Amerik. schip Rufus King,—do. Exchange,—do. Conestoga,—Arab. schip Mahabaar,—brik Isoop,—do. Wyfkrim,—do. Gainsat,—do. Hisoor,—Chineesche brik Tiensoea,—do. Soendie,—do. Hope,—do. Hapsing.

SOURABAYA.

Aangekomen.

Jan. 6.—Holl. brik Mary, Kwa Hooysooy, van Batavia, den 26ste Dec.

Vertrokken.

Jan. 5.—Z. M. kanoneer boot no. 5, luit. Ellinghuizen, naar de west.

Schepen leggende ter Rheede Sourabaya.

Z. M. schip De Ruyter,—do. do. Amsterdam,—do. do. Admiraal Evertzen,—schip Maria Louisa,—do. Johanna Fredrika,—Z. M. korvette Iris,—do. do. brik De Javaan,—brik Experiment,—do. De Vreede,—do. Amazone,—do. Anna,—do. Fatta Mabarak,—Salla Salla, Salla Salla,—do. Salla Salla,—Salla Salla,—schoenjer Jonge Nicolaas,—do. Rose,—Z. M. kanoneer boot No 1.—do. do. kononeer boot No. 2,—do. do. kanoneer boot No. 3,—do. do. kanoneer boot No. 9,—do. do. kanoneer boot No. 11,—Eng. schip Dispatch,—Z. B. M. Baracutta boot No. 4.

NEDERLANDEN.

HAARLEM den 19den July. Aangaande de treurigen toestand van verscheidene oorden in Gelderland, ten gevolge van den hoogen stand der rivieren, meldt men het navolgende:

„ Te *Winterswyk*, in het kwartier van Zutphen, zyn de lage landen door de aanhoudende stortregens zoodanig overstroomd dat het grasgewas meestal bedorven is. Te *Laren*, staan meer dan drie vierde gedeelte der hooilanden onder water. Te *Lochem*, is de toestand der Ingezetenen allertreurigst; een groot gedeelte van het vee moet op de stallen gevoederd worden. Te *Gorssel*, zyn van de schans de Pol, langs den Yssel tot aan de Koerhuisbeek, ruim 200 morgens weiland, welke byna alle gehooid worden, overstroomd. De wei-en hooi-landen langs de rivier de Berkel, in Almen en de buurschap Eefde, ongeveer 250 morgen, zyn mede geinundeerd. In de gemeente *Warnsfeld* zyn in de buurschappen Wichmond, Vier-Akker en Lussen de beste weilanden onder water. Te *Hattem* zyn de stads-landen, het beste domein der stad, geheel geinundeerd, en schynen weinig of niets te zullen opleveren. De Hoenweert, die het meeste hooi aan de burgery fourneert, levert geene betere uitzigten op. Te *Heerde*, is het geheele Broekland geinundeerd, zoo dat men nog geen hooi heeft kunnen inoogsten. Te *Veessen*, zyn ook de buitenlanden meest alle geinundeerd en veel gemaaid gras weg gedreven. In de gemeente van *Velp* zyn meer dan 300 morgen hooi-en weiland onder water gezet. Te *Brummen*, zyn ook alle hooi-en weilanden, buitendyks gelegen, overstroomd. In de gemeente van *Voorst*, staan meer dan 100 morgen best weiland onder water. In de gemeenten van *Oosterbeek* en *Westervoort*, is ook een groot gedeelte overstroomd. Te *Wageningen*, is de benedenste Polder, in zich bevattende 55 morgen, en de Wolfswaard, groot 36 morgen wei-en hooi-land geinundeerd. Te *Angerlo* zyn al de buitendyks gelegene gronden mede ten deele overstroomd. Onder de jurisdictie van *Zevenaar* zyn de weiden in het Lymersche Broek grootendeels overstroomd; ook zyn de waarden en weilanden buiten den Zomerdam gelegen, geheel geinundeerd. Te *Duiven*, is in den nacht van den 7 op den 8 dezer, de Polder en Loowaard, groot 130 morgen, onder water geraakt. Te *Horssen*, is de toestand der ingezetenen allerzorglykst. Door den regen en toevoer van water zyn de landen zoodanig geinundeerd, dat niet alleen de weilanden voor het vee onbruikbaar zyn, maar ook het zomergraan op de bouwlanden aan een onvermydelyk bederf is blootgesteld. In de gemeente van *Driel* en *Heteren* staan meest alle de lage landen onder water; zoo als ook in de gemeenten van Opheusden, Lienden, Maurik, Ochten en Varik, in welke laatste gemeente de buitenwaarden ten getalle van 160 morgen, eensklaps overstroomd zyn. Te *Batenburg*, *Geldermalsum* zyn niet alleen de buitenlanden, maar ook een groot gedeelte van de hooge landen onder water gezet. In de gemeente van *Deyl* heeft men hokken op de hoogten en in het veld moeten opslaan om aldaar het vee te plaatsen en het voeder met schuitjes aan te voeren. Te *Hurwenen* zyn al de uiterwaarden, bevattende circa 70 morgen, meestal hooiland, overstroomd. Het afgemaaide gras is meestal weg. Al de buitenwaarden, onder *Gorinchem* en *Everdingen*, zyn door de sterke aanwas van de rivier de Lek, geheel overstroomd. De binnenlanden loopen mede onder door het kwelwater. Het vee moet zich met vlotgras voeden en zulks tot den buik in het water halen. Vele ingezetenen zyn met hun vee naar de provincie Utrecht gevlugt. Te *Herwaarden* zyn 600 morgen lands, benevens al de veldvruchten, aardappelen, kool, graangewas, vlas, tabak enz., overstroomd. Meer dan 200 stuks rundvee en paarden zyn reeds op de stallen. Te *Zaltboemel* is in den omtrek alles overstroomd. Van de 1000 morgen in de binnenpolder staat het grootste gedeelte onder water. De toestand van den dagloner en behoeftigen is treurig; sommige hebben het beestenvoeder *(buistel)* tot stilling van den honger moeten gebruiken. De aldaar plaats gehad hebbende collecte heeft aan het oogmerk voldaan en 6 a 700 guldens opgebragt. Men is daar door in staat gesteld alle twee of drie dagen brood en geld uit te deelen."

Den 16 was de Rhyn by Arnhem wederwassende en men had ook berigt van den Boven Rhyn dat het water steeds hooger kwam. Den 18 is echter de Lek by Wyk by Duurstede en Schalkwyk anderhalf duim gevallen.

Haarlem den 22 July. Men verneemt uit 's Hertogenbosch dat de Empelsche en Meerwykschc polders tot nog toe behouden zyn gebleven en dat men ten gevolge van de onvermoeide pogingen hoop voedde dat dezelve voor overstroming bewaard zoude worden. In gemelde stad heeft de regering doelmatige maatregelen genomen om het opkoopen en daar door verhogen van den prys der levensmiddelen, voortekomen. De gouverneur van Gelderland heeft bevolen, om in die plaatsen waar door het bederven van den oogst en het hoge water de arbeid stil staat, de armoede groot is en de levensmiddelen schaars zyn, dagelyks rumfortsche soep te koken en uittedeelen. Voor de kosten daarvan zal eene inschryving geopend worden. Intusschen melden de berigten van den staat der rivieren dat het water thans vallende is.

Haarlem den 24 July. Gisteren is de Lek by Schalkwyk weder wassende geweest. Uit Arnhem verneemt men insgelyks dat de Rhyn den 12 aldaar wassende was. Men hoopte echter op grond van berigten van de bovenrivieren dat zulks van korten duur zoude zyn. Door den voortdurenden hoogen stand der rivieren kunnen de binnenlanden hun water niet lozen en verergert hunne toestand dagelyks. Het gebrek aan voeder wordt alzoo met iederen dag knellender. Op een der dorpen in den omtrek van s' Hertogenbosch heeft men uit dien hoofde 15 runderbeesten moeten slagten en het vleesch voor eene stuiver het pond verkoopen. De veldvruchten stygen daartegen by voortduring in prys. Den 15 July is de Allemans Waard by Ooi, houdende 160 morgen hooiland, geinundeerd geworden, niettegenstaande den aanhoudenden en onvermoeiden arbeid, welke men ter behoud van dezen grond heeft aangewend, Het water komt door dit ongeval zoo hoog aan den Maasdyk, dat men het voor genoegzaam zeker houdt dat de geheele Ooische polder, houdende meer dan zeven honderd morgen lands, door het kwelwater overstroomd zal worden. Met genoegen verneemt men alzoo uit Groningen dat het hooi en de oogst in 't algemeen aldaar zoo veel beloven, dat men daarmede het elders plaats hebbende gebrek grootendeels meent te zullen kunnen vergoeden.

Haarlem den 26 July. Eergisteren is het water in de Lek weder vallende. De val is echter nog te gering dan dat de onder water staande binnenlanden daar door eenige ontlasting zouden hebben kunnen bekomen. Onder Leeuwen zyn meer dan 600 morgen lands overstroomd. Te Vuren en Herwynen is de schade mede zeer groot. By Nymegen is ook veel lands onder water geraakt. Onder Hees en Hasers zyn thans landen geinundeerd, waarop men te voren nimmer kwelwater bespeurd heeft.

Ook in Noord-Holland heeft de buitengewoone regen en het daar door hoog gerezene boezem water zeer nadeelige gevolgen gehad. Men meld ons deswegens het navolgende:

,, Het water is tot op 6 duim aan het winterpeil gerezen, alle de lage landen zyn daar door geheel verdronken. Men heeft in verscheidene polders de ringdyken met veel moeite voor doorbraak bewaard, terwyl de meestal ongenoegzame wind en de verbazende hoogte der ringsloten het uitmalen bykans geheel onmogelyk maakten. Verscheidene landlieden hebben hunne koeyen naar de stallen moeten brengen, of dezelve langs de hooge kaden en dyken van de schrale kost voorzien, zoo dat het product van het zuivel op verscheidene plaatsen, in evenredigheid, van 10 op 6 kazen is gedaald. Een groot gedeelte van het hooiland ligt nog ongemaaid diep onder water; het gemaaide is of nog niet, of in zeer slechten staat by een gebragt. De dykskollegien gaan niet dan met zeer veel moeite en arbeid de wanorde tegen, welke van dit alles het gevolg is, daar men verscheidene voorbeelden heeft van hooger gelegen landeryen, waar men des nachts dyken en kaden heeft doorgestoken om zich van het water op lagere landen te ontlasten, terwyl men elders met geweld pompen heeft opengebroken of zich van de sleutels meester gemaakt. Deze staat van zaken geeft een zeer nadeelig uitzigt op den landbouw en veeteelt van dit jaar en alzoo op den bykans eenigen tak van bestaan der ingezetenen."

Vlissingen den 19 July. Laastleden dingsdagavond, is op Zr. Ms. schip van oorlog *de Prins van Oranje*, de bok, die reeds gediend had om de groote-en bezaans-masten in te zetten, achterwaarts overgevallen; hy viel tegen den top van den grooten mast, brak dezelven, benevens den bezaans-mast, en viel eindelyk met beide masten plotseling op de campagne neder. De onzaggelyke zware en hooge houten van den bok en der beide masten, gaven, by derzelver nederdaling en breking, een verschrikkelyk geraas als van eenen donder, en derzelver, plotselinge val op het schip eenen slag, die men eenige straten ver in de stad hoorde. Van de matrozen, die op den grooten mast arbeiden, en den bok zagen aankomen, sprong er een in het dek, die dadelyk zonder eenig ongeluk aan den wel zwom; de anderen zyn met den mast nedergevallen. Gelukkig dat door het regenachtige weder de timmerlieden zich niet alle op het dek, maar de meeste tusschen deks bevonden, daar anders dit ongeluk den dood van zeer velen hunner had kunnen veroorzaken, terwyl er nu acht peronen door gekwetst zyn geworden, waarvan er reeds eene is overleden. Men is bezig om met spoed de schade aan het schip veroorzaakt te herstellen, en de verdere uitrusting daarvan te voltooyen.

Brussel, *den 21ste July.* Het schynt dat de russische troepen, welke ter versterking verwacht worden, in Duinkerken zullen ontschepen. Zy zyn ten getale van 6000 man en omtrent 1000 convalescenten zullen met de schepen, die de eerstgenoemde overbrengen, terugkeren. Van tyd tot tyd ontschepen in Calais detachementen, bestemd om de britsche troepen voltallig te houden. Men verneemt uit Sedan dat dit jaar de pruissische troepen niet verwisseld zullen worden. Uit dit een en ander maakt men op dat de Mogendheden hun voornemen met betrekking tot Frankryk steeds aankleven en zulks heeft eene gunstige uitwerking omtrent de kwalykgezindheid en de partyzucht.

(Haarlemsche Courant.)

GROOT-BRITTANNIE.

Londen, *den 5 July.*

Sedert men weet dat Lord Exmouth eene nieuwe expeditie tegen Algiers zal kommanderen, melden vele zee-officieren zich aan om onder zyne bevelen te worden geplaatst. Onder de linieschepen, welke het eskader van den admiraal zullen uitmaken, noemt men behalve de *Queen Charlotte* van 110 stukken, de *Impregnable* van 98, de *Albion* van 74 stukken, en nog verscheidene andere.

De *Diana*, eene paketboot, welke in 33 dagen van Tortola in Engeland is aangekomen, meldt dat by zyn vertrek alle de eilanden rustig waren. Op verscheidene was de martiale wet nog in werking.

Ons ministerieel avondblad de *Courier* verzeekert dat de komst van den Hertog van Wellington hier te lande veroorzaakt is geworden door den raad zyner geneesheeren, welke oordeelden dat het gebruik der wateren van Cheltenham Z. D. H. zeer dienstig zoude zyn voor eene kwaal in de lever, waardoor de Hertog is aangetast, en dat Z. H. denkelyk overmorgen Londen zal verlaten ten einde zich naar Cheltenham te begeven. Reeds voor verscheidene dagen heeft hetzelve avondblad melding gemaakt, op grond van particuliere correspondentie van Parys, van het ontdekken van een komplot om het huis, waarin de Hertog destyds te Parys de Prinsen van de Koninklyke familie onthaalde, den 25sten juny in de lucht te doen springen, als hebbende men in een der kelders van het gezegde huis eenige vaten buskruid met een brandend lont gevonden. Naderhand heeft de *Courier*, al verder op grond van particuliere brieven, verzekerd, dat het scheen als of men het huis van den Hertog in brand had willen steken, als hebbende men in den kelder gevonden twee vaten olie, eenige scherpe doch vochtige patronen, en eenige ponden kruid; en dat Z. H. op het berigt dat het gevaar geheel geweken was, aan de zaak geene publiciteit heeft gegeven om het aanzienelyk gezelschap, 't welk hy onthaalde, niet te verontrusten. Dezer dagen vermeldt hetzelve dagblad dat men alle reden heeft om te geloven dat het komplot slechts door een enkelen op zich zelven staanden brandstichter zal zyn gesmeed en dat hetzelve zoo wel tegen de fransche Prinsen als tegen den Hertog was gerigt. [Directe particuliere brieven uit Parys, loopende tot den 5 july en dus tien dagen later, maken steeds geene melding van dezen aanslag.]

Londen, *den 16 July.*

Vrydag l. l. heeft de Prins Regent een prachtig feest op Carlton-house gegeven, waarop 700 personen van het eerste aanzien genoodigd waren. Op verzoek van den Prins waren alle de aanwezigen gekleed met stoffen, herkomstig uit de britsche fabrieken. De Koningin en de Prinsessen hebben het voorbeeld in dezen gegeven; Hoogstdezelve droegen keurige stoffen met zilver geborduurd uit de fabrieken van Nottingham. De Hertog van Wellington is van Cheltenham herwaarts gekomen om dit feest mede by te wonen, en na den afloop van hetzelve weder derwaarts vertrokken. Prinses Charlotte is nog steeds ongesteld en heeft uit dien hoofde het feest niet bygewoond.

Men meldt dat Z. M. de Keizer van Rusland een voortreffelyk span paarden aan Z. K. H. den Prins Regent ten geschenke overzendt. Hetzelve moet aan boord zyn van het keizerlyke fregat *Mercurius*, 't welk ieder oogenblik in eene onzer havens wordt verwacht.

Brieven uit de Middelandsche Zee melden dat de kapitein van een van Z. M. schepen aan wal gegaan zynde, in handen van de Algerynen is gevallen en dat deze hem gekruist en op eene verschrikkelyke wyze gepynigd hebben; dat eenige Turken, getroffen door zyn lyden, hem hebben pogen te verlossen, doch dat deze trek van menschelykheid hun oogenblikkelyk het leven heeft gekost. De naam van den officier wordt genoemd, doch nog hopende dat het verhaal van zyn lyden niet bevestigd mag worden, heeft men dien niet in de nieuwspapieren vermeld.

De expeditie van Lord Exmouth wordt met allen yver voortgezet. Men verneemt uit de zeehavens dat ook de *Queen Charlotte* en de *Superb* een deel van dezelve zullen uitmaken, weshalve zy uit zeven linieschepen zal bestaan. Daar en boven zyn nog vier fregatten tot hetzelfde oogmerk in dienst gesteld, als de *Hebrus, Granicus, Heron* en *Mutine*. De bombardeergaljoten zyn genoegzaam gereed. Donderdag l. l. hebben alle de schepen in Plymouth bevel gekregen om yzeren kabels aan boord te nemen en de noodige toebereidselen te maken, ten einde, zoo het mogt gevorderd worden, dwars voor de batteryen te kunnen ankeren. De barkassen van de vloot zullen kleine mortieren en carronnades voeren. Onze ministerieele nieuwspapieren verzekeren dat het Nederlandsche eskader in de Middelandsche Zee zich by het onze zal voegen, ten einde gezamentlyk de Algerynen te bevechten.

Londen, *den 18 July.*

De Hertog van Wellington bevindt zich steeds in Cheltenham en gebruikt regelmatig de wateren. Men verneemt met genoegen dat zulks een gunstigen invloed op zyne gezondheid heeft.

Brieven uit Gibraltar van den 17 juny, melden dat men alstoen nog geen berigt had van de gevlugte kapers uit Tunis. Men had het uit dien hoofde noodig gevonden om de paketboot *Walsingham* te wapenen. De nederlandsche admiraal, Baron van der Capellen, lag met zyn eskader in de haven; hy had alle mogelyke pogingen aangewend om de Algerynen tot een gevecht te brengen en hunne schepen naar buiten te lokken, doch te vergeefs; de Algerynen bleven onder hunne batteryen en schoten van dezelve hevig op de nederlandsche schepen, dan zonder dezelve eenige schade toetebrengen, niettegenstaande de bommen over de genoemde vaartuigen henen vlogen. De admiraal had des nachts eenige sloepen gewapend om eene onder de batteryen liggende brik te overrompelen, doch de Algerynen vertoonden zich met 40 of 50 kanonneer sloepen, gewapend met lange 24 of 36 ponders, die insgelyks een geweldig vuur maakten, doch zoo kwalyk gerigt, dat de Nederlanders op nieuw geene de minste schade daar door bekwamen. Het fregat *de Amstel* was by de vloot gekomen en men verwachtte nog twee linieschepen en een fregat uit de nederlandsche havens. Zoodra het fregat zoude aangekomen zyn, meende de admiraal weder naar Algiers te zeilen.

Londen, *den 19 July.*

Lord Exmouth heeft eergisteren avond deze stad verlaten, ten einde zich naar Portsmouth te begeven. Zyn Lordschaps eskader verzamelt zich met spoed in gemelde haven, behalve de schepen, welke in Plymouth leggen; deze zullen zich zoodra zyn Lordschap met de

eerstgenoemde zich op de hoogte van laatsgenoemde haven vertoont, by de vloot voegen.

Een engelsch Edelman schryft uit Boulogne van den 13 july dat den vorigen dag in genoemde stad eene ernstige twist heeft plaats gehad. Eenige engelsche officieren, door den drank bevangen, kregen in den schouwburg ongenoegen over eene der tooneelspeelsters. Verschillende personen namen deel aan de twist, welke zoo hoog liep dat men van weerskanten slagen uitdeelde; de wacht werd geroepen, doch konde de menigte niet toe stilstand brengen; de kommandant verloor zyne epauletten en daar de soldaten hem te hulp kwamen, kreeg een engelsch officier verscheidene wonden. Men denk dat dezelve echter niet gevaarlyk zyn; de gekwetste officier was een der minst schuldigen. De brief eindigt aldus: ,, Deze zaak is van eene ernstigen aard en zal denkelyk aanleiding geven tot een scherp onderzoek De generaal Vivian wordt alhier gewacht om daar by tegenwoordig te zyn en men kan niet twyfelen op hy zal alles aanwenden wat onze krygstucht en ons nationaal karakter vereischen. De officieren waren alhier met ve ofrlen geenzins in dienst."

Londen, *den 23 July.*

Het huwelyk van den Hertog van Gloucester met Prinses Maria is gisteren gevierd geworden.

Lord Exmouth is Zaturdag l. l. aan boord gegaan en wacht alleen een gunstigen wind om met zyn eskader naar Algiers onder zeil te gaan. Zyn Lordschap is reeds onder zeil geweest; doch heeft, door tegenwind, weder moeten ankeren. Het eskader bestaat uit de navolgende schepen: *Queen Charlotte* van 100 stukken, voerende de admiraals vlag, *Impregnable* van 98 stukken, *Albion, Superb, Minden*, van 74 stukken, *Leander* van 50, *Severn, Glasgow*, van 44, *Hebrus* en *Granicus* van 36 stukken, de korvetten: *Britomart, Mutiny, Heron, Prometheus, Cordelia;* de bombardeer galjoten *Belzebub, Hecla, Fury* en *Infernal.*

Het eskader in de middellandsche zee bestaat uit de fregatten *Euphrates, Ister, Tagus* van 36, *Erne* en *Mirmydon* van 24 stukken, benevens de sloepen *Satellite* en *Wasp.* Van deze vaartuigen zullen alle de schepen die eenigzins gemist kunnen worden, by de vloot komen, welke in 't geheel uit 25 zeilen zal bestaan. Men verwacht dat niet alleen het Nederlandsche eskader met Lord Exmouth tegen Algiers zal ageren. De vloot is ruim voorzien van brandpylen en wat des meer zy. De *Queen Charlotte* en de *Minden* hebben ieder een talryk detachement sappeurs en mineurs aan boord.

De *Peruvian*, den 6 juny van St. Helena gezeild, meldt dat aldaar alles wel was. De depêches, welke de kapitein heeft overgebragt, zyn dadelyk naar Graaf Bathurst gezonden. Op St. Helena is thans eene afdeeling dragonders aangekomen, bestemd om Buonaparte op zyne togten te verzellen; iets, het welk zyne kwade luim niet scheen te verbeteren.

(Haarlemsche Courant.)

PRUISSCHEN.

Berlyn, den 20 July. Donderdag ll. arriveerde alhier incognito, Z. K. H. de Prins van Oranje, ten einde Hoogstdeszelfs moeder, H. M. de Koningin der Nederlanden, een bezoek te geven. De Prins keerde terstond weder naar Custrin terug, alwaar H. K. H. de Prinses gebleven was. Heden middag zyn H. H. K K. H. H. in deze residentie aangekomen en aan het paleis van Oranje afgestapt. Men verwacht ter dezer gelegenheid luisterryke feesten.

(Haarlemsche Courant.)

DUITSCHLAND.

Mentz, den 12 July. Heden is deze stad en omtrek door de oostenryksche en pruisische administrative commissie aan de commissarissen van den groot Hertog van Hessen Darmstadt overgegeven geworden. De vesting blyft intusschen eene duitsche bondsvesting en behoudt alzoo, ten minsten voor als nog, oostenryksche en pruisische bezetting.

(Haarlemsche Courant.)

ITALIE.

Napels, den 3 July. Tot dus verre zyn de wegen in dit Koningryk zeer onveilig en wordt de gemeenschap dikwerf afgesneden door roverbenden, welke de inwoners regelmatig geld afpersen onder bedreiging van ingeval van weigering het te veld staande graan in den brand te steken. De oostenryksche troepen doen alles wat in hun vermogen is om dit kwaad te stuiten; doch daartoe zyn zy niet talryk genoeg, inzonderheid in ruitery; behalve dat worden zy zeer slecht door de napolitaansche troepen ondersteund. Onlangs vertoonden zich 18 man van de beruchte bende van de gebroeders Vardarelli in den omtrek van Apresina. De hongaarsche kavallerie, welke zich te Ripalto bevond, begaf zich dadelyk derwaarts en viel de rovers aan. Men schermutzelde gedurende vier uren. De rovers hielden zich steeds in het bosch op, alwaar de kavalleristen hen niet konden bestoken; deze laatste vroegen alzoo de napolitaansche infanterie te St. Agata om hulp, ten einde de struikrovers te omsingelen; dan men vond goed zulks te weigeren en de Hongaren moesten onverrigter zake aftrekken. De genoemde gebroeders hebben ook onlangs met 14 ruiters eene afdeeling van 60 man Napolitanen, welke tegen hen optrok en door eenen kapitein gekommandeerd werd, aangevallen; zy joegen dezelve uit een, maakten 25 man, waaronder een luitenant en een sergeant, gevangen. Zy sloten dezelve in een nabygelegen huis op, noodzaakten hen te roepen: *Leve de Koning! Den dood aan de Ministers!* en lieten hen vervolgens op hun woord van eer vry. De soldaten hebben zich verontschuldigd, voorgevende geene patronen te hebben. Men heeft met een bekenden en gevreesden rover, Giuseppa di Furia, welke, by de brug van Bovino, de gemeenschap tusschen Puglia en Calabri afsneed, eene soort van bestand getroffen. De regering betaalt hem maandelyks 300 dukaten en nu zorgt hy voor de veiligheid van dat punt, 't welk hy te voren verontruste. Men verzekert nu dat de generaal Cancelliere eerstdaags met een korps troepen op marsch zal gaan, ten einde het land geheel en al te zuiveren.

Daar men in Sicilie van de vryheid der drukpers misbruik maakt met ongegronde berigten te verspreiden zyn de ficiliaansche dagbladen in Napels verboden.

(Haarlemsche Courant.)

ZWITSERLAND.

Lausanne den 12 July. H. H. E. E. de Ministers van Frankryk en van de Nederlanden, gelyk ook de Internuntius van den Paus, zyn in Zurich aangekomen, gelast, naar men zegt, om verschillende zaken met den Landdag te behandelen.

De generaal Rapp wordt eerstdaags aan de baden van Schinzuach gewacht. De Hertogin van St. Leu begeeft zich naar Gais in Appenzell, ten einde aldaar mede de wateren te gebruiken.

De bergen zyn steeds met sneeuw bedekt. De Bris en Birzig hebben hunne dyken verbroken en allerwegen overstromingen aangerigt. In de vlakten staat alles onder water, de bouwlanden in het hangen van den berg alleen beloven iets goeds. Men meldt uit Glarus dat de armoede aldaar ten top klimt en dat men alle mogelyke pogingen aanwendt om de behoeftigen te gemoet te komen. In het kanton van Bern zyn de granen dermate gerezen dat de uitvoer derzelve uit dat kanton verboden is geworden.

Te Mouden hebben eenige personen eene denkwyze aan den dag gelegd weinig overeenkomstig met den algemeenen geest dezer landen. Men heeft eene regterlyke commissie benoemd ten einde zulks op 't naauwkeurigst te onderzoeken. Drie personen, waaronder een vreemdeling, welke dadelyk erkend hebben het character van een vreemden minister te hebben beleedigd, door het zingen van liedjes ter eere van Buonaparte, zyn in verzekerde bewaring genomen.

Het dagblad van Nimes meldt dat het proces van de personen, beschuldigd van den moord van de koninklyke vrywilligers in het dorp Arpaillargues, negen dagen heeft geduurd; dat het hof van Assizes na eene deliberatie der gezworenen, welke 16 uren heeft aangehouden, negen personen ter dood heeft veroordeeld; dat men onder de beschuldigden vooral heeft onderscheiden twee vrouwen, welke zich inzonderheid door hun misdadig gedrag in deze gruwelyke zaak hebben doen zien, daar de eene zich beyverde om hare 13 jarige dochter aan te moedigen om de ongelukkige vrywilligers op allerhande wyzen te pynigen en te misvormen, dat eindelyk gedurende het geheele proces, niettegenstaande hetzelve door eene overgroote menigte werd bygewoond en de treurigste herinneringen opwekte, de openbare rust geen oogenblik is verstoord geworden."

Men ontvangt by voortduring de treurigste berigten wegens plaats hebbende overstromingen. Nidau staat onder water. Alle de vlakten in den omtrek van het Bieler meer zyn geinundeerd. In de gemeente Kappel van St. Gal is een gedeelte van den grond ingestort en heeft hetzelve in zyn val 3 huizen en 3 schuren mede gesleept. Deze instorting heeft den loop van een naburig riviertje gestopt, waardoor het afkomend water zich dadelyk tot een klein meer heeft gevormd, 't welk den omtrek heeft overstroomd en verscheidene personen gewond, of het leven doen verliezen. Vier personen worden nog vermist. Men heeft het water ten laatsten afgetapt; doch men bevond dat 150 morgen lands reeds geheel bedorven waren.

Een ander Zwitsersch dagblad behelst het navolgende uit Beyeren: ,, Het voor eenigen tyd door sommige dagbladen verspreide gerucht als of Eugène Beauharnois tot kommandant van de beyersche garde benoemd geworden zoude zyn, is geheel en al ongegrond. Genoemde vorst leeft te Munchen geheel in den kring van zyn huisgezin zeer stil en zonder zich eeniger mate met het staatkundige in te laten. Zyne reize naar zyne zuster, de Hertogin van St. Leu, heeft geene staatkundige oogmerken gehad. Zoo als de beyersche regering voor het oogenblik eenige fransche vlugtelingen veroorlooft om zich in dat Ryk op te houden, moet men daarby aanmerken dat Beyeren sedert meer dan twintig jaren aan emigranten, die uit hoofde van tegenovergestelde gevoelens Frankryk verlieten, eene schuilplaats heeft verleend en dezelve zyne bescherming nimmer heeft onttrokken, niettegenstaande Buonaparte op hunne verwydering aandrong."

(Haarlemsche Courant.)

KWEEKSCHOOL VOOR DE ZEEVAART.

No. 15.

EXTRACT uit het Register der Handelingen en Besluiten van Commissarissen Generaal over Neerlands Indie.

Maandag, *den 26sten Aug.* 1816.

IS gelezen een rekwest van den Heer *L. Z. Veeckens*, Commissaris over het Vaderlandsch fonds ter aanmoediging van 's Lands Zee-dienst.

Waarop gedelibereerd, en in aanmerking genomen zynde, dat de inrigting van het Vaderlandsch fonds ter aanmoediging van 's Lands Zee-dienst, uithoofde van het nut en de belangrykheid van haar doel, van de zyde van het Gouvernement alle mogelyke ondersteuning verdiend.

Is goed gevonden en verstaan:

1°. Den Heer *Veeckens*, in zyne voorsz. kwaliteit te authoriseeren, gelyk geschied by deze; om over het Eiland Java, en verdere Azitische bezittingen, ten behoeve van het fonds ter aanmoediging van 's Lands Zeedienst, inschryvingen te openen, en wel voor het daartoe behoorende *Kweekschool* en *Weduwen-fonds*, ieder afzonderlyk.

2°. Alle Civiele Ambtenaren, zoo op als buiten Java te authoriseeren, gelyk geschiedt by deze, om op aanvrage van gemelde Commissaris *Veeckens*, en op de toezending van de daartoe dienende bescheiden, gelyke inschryvingen te openen, die door hunne aanbeveling te bevorderen, en van het provenu van dezelve inschryvingen, aan hem rekening en verantwoording te doen, en dezelve door middel van 's Lands kas te remitteeren.

Accordeert met voorz. Register,

De Secretaris Generaal,

R. D'OZY.

(het vervolg in het Byvoegsel.)

GEDRUKT TE BATAVIA,

OP

'S LANDS DRUKKERY.

Byvoegsel tot de Bataviasche Courant.

ZATURDAG, DEN 18DEN JANUARY, 1817.

(Vervolg van de Courant.)

UITNODIGING.

AAN

Alle Ingezetenen van Nederlands Bezittingen en Establissementen in Oost-Indien.

TEN BEHOEVE VAN

Het Vaderlandsch Fonds ter aanmoediging van 's Lands Zeedienst, te Amsterdam.

Opgerigt in 1781, te Haarlem en Amsterdam.

Vernietigd in 1811,

Weder hersteld in 1814.

Onder de rampen welke Nederland gedrukt hebben, herdenken wy met smart; de geweldadige vernietiging van *het Vaderlandsch Fonds ter aanmoediging van 's Lands Zeedienst*, verdeeld in twee directien.

1°. *Het Fonds ter ondersteuning van Weduwen, Kinderen en Ouders van in 's Lands Zeedienst gesneuvelden, en van verminktte en gewondden by gem: Marine*, by verkorting genaamd *het Weduwen-Fonds; en*

2°. *Het Kweekschool voor de Zeevaart*, te Amsterdam.

Beide zyn U bekend, het *Kweekschool voor de Zeevaart*, wierd in het Jaar 1785, te Amsterdam door particulieren opgerigt; en hoofdzakelyk, uit de aanzienlyke donatien die *Java's* opgezetenen te dien einde overmaaktte; *het Weduwen Fonds* was deszelfs oorsprong verschuldigd, aan de roemryke slag op Doggersbank (5 Aug. 1781,) wanneer vele als om stryd, het hunne bydroegen, om het lot der ongelukkige Weduwen en Weezen, van de voor het Vaderland gesneuvelde zeelieden te verzagten; en daar door een edel deel, in die belangryke gebeurtenis namen.

Deeze twee zoo nuttige, en de Menschlievende gevoelens der Nederlanderen, zo veel eeraandoende instellingen, onder één bestuur vereenigd, wierden aan de gang gehouden, meestal uit *donatien en erfmakingen* van particuliere persoonen; en ofschoon 's Lands Regeering en die der Stad Amsterdam, daar aan belangryke subsidien en andere gunsten schonk, was en bleef alles geheel particulier, en het byzonder eigendom, van de zoodanigen, ten wiens nutte de donateuren hadden gefourneerd.

Kommissarissen over dit Fonds, kennisse erlangd hebbende, van de in bedenking zynde vernietiging, van het zelve; droegen by meesterlyke vertogen, en met eene klem en kordaatheid, vreemd in die tyden van overheersching, de belangen hun toebetrouwd, aan de Fransche Regeering voor: doch niets kon de slooping van dit luisterryk gedenkteeken, van Nederlandsche openbare milddadigheid en Vaderlandsliefde, voorkomen: op eene gewelddadige wyze, werd over deze private eigendommen beschikt; en Kommissarissen werden hun 's ondanks, gedwongen, op den 27sten February 1811, alles aan het Fransch Ministerie van Marine overtegeven, en hun bestuur te verlaten.

Kommissarissen hebben de betreklyke stukken in druk gegeeven, ter hunner verantwoording; dezelve getuigen van hunne trouw, hunnen moed, yver en Vaderlandsliefde en kunnen door een Nederlands hart, niet zonder de hoogste aandoening worden gelezen.

Na ruim drie Jaren, onder het vreemde dwangjuk gezugt te hebben, daagde de Zon der verlossing aan Neerlands kimmen: het getergde volk hernam deszelfs onafhankelykheid; en de geheele natie, als door eenen geest bezield, herstelde het Doorlugtig geliefd Huis van *Oranje*, in de Souvereiniteit over ons Land.

Ons Fonds, ondervond weldra de weldadigste uitwerkselen van die gezegende omwenteling, zo dra had Nederlands geliefde Vorst, het Hoog gezag niet aanvaard, of een van H. D. eerste begeerten, was

„ Dat *het Kweekschool voor de Zeevaart*, „ weder opgerigt wierd; dat het onderhoud „ daarvan, gedeeltelyk door aanmoediging „ van particuliere giften en Contributien, „ gedeeltelyk door directen onderstand uit „ 's Lands Schatkist, zoude gedragen wor„ den: en dat het zelve zoude blyven, onder „ het opzigt van de achtingswaardige bestuur„ ders, aan welken deszelfs bloei en groote „ nuttigheid te danken was."

En dit, voor Kommissarissen zo aangenaam als hoogstvereerend besluit, gevoegd by de bevelen, „ om al het geene, het welk „ door het Fransch Gouvernement, aan „ Kommissarissen ontnomen, en weder op„ tespooren was, terugtegeven." deed hun, met die zelfde bereidvaardigheid en yver als voorheen, hunne werkzaamheden hervatten.

Zy werden door den Vorst, door de Amsterdamsche Regeering, door hooge en mindere Ambtenaren, door Maatschappyen, door particulieren, ja door alle standen, met zoodanige personeele en dadelyke aanmoedigingen, gunsten en onderstanden beschonken; dat door hunnen onvermoeiden vlyt, en in spyt van het ongunstige jaargetyde, deze heerlyke stichting, reeds in February 1814, op nieuw, door een treffelyke redevoering, van den President Kommissaris de Heer Proffessor *van Swinden*, voor eene talryke en aanzienlyke vergadering uitgesproken, op het plegtstatigst en met hartelyke deelneming en vreugde werd ingewyd; en daar in als toen ruim *dertig* Jongelingen *Gratis* zyn ingenomen.

Hier mede herrees dit voortreflyk gesticht, met nieuwen luister, en beloofde tot roem van ons Land, op nieuw de heerlykste vruchten. Het werk werd hiermede weder begonnen; maar om het *Kweekschool* weder tot vorige welvaart te brengen, hier toe behoort veel. Hier toe hebben Kommissarissen zig beroepen, op hunne Landgenooten in Nederland; en zy zyn door edelmoedige menschenvrienden ondersteund. *Hier toe beroepen Kommissarissen, zig thans ook, op de Ingezetenen van 's Lands bezittingen in Azia*, en zy zullen ook *hier* gehoor vinden.

Met dankbaarheid erkennen Kommissarissen voor lange, „ *dat de eere der oprigting van* „ *het Kweekschool, voornamenlyk aan Ja*„ *va's opgezetenen moet worden toege*„ *kend*," de aanzienlyke overmakingen in 1785 en 1785, stelde hun hier toe in staat.— De belangryke kollecte *alhier*, na de roemryke zeeslag van 11 October 1797 gedaan, en de genoten jaarlyksche inschryvingen, doen hun zeker stellen, dat hunne Oost-Indische Landgenoten, en andere opgezetenen, dit schoone Monument, ook nu in deszelfs nood zullen onderschragen, en even als voorheen; door *giften, erfmakingen en jaarlyksche donatien*, hunne belangstelling zullen blyven betoonen, voor dit gewrocht hunner Edelmoedigheid en Vaderlandsliefde.

Van die dankbaarheid, getuigd sprekend het verslag van 1809, alwaar wy lezen.

„ By het overdenken van de wrange vruch„ ten van den kryg; betreuren wy ook, on„ ze gestremde briefwisseling, met de begun„ stigers en voorstanders onzer stichting, in „ andere gewesten, en in de allereerste plaats, „ met onze waardige Landgenoten in Oost„ Indien.

„ Met hartelyke deelneming in deszelfs „ behouden terugkomst, en met een vurig „ verlangen, om al het gene onze overige „ weldoeners aldaar betrof, te vernemen; „ begroette eene Commissie uit ons midden, „ namens onze vergadering, Z. E. den ge„ wezen Gouverneur Generaal *Wiese*, en „ werd door denzelven, met die heusche be„ scheidenheid en vriendelykheid ontvangen, „ welke het edele karacter van dien helaas! „ kort daar na overleden menschenvriend, „ in al deszelfs betrekkingen kenmerkte."

Vele zyn de uitgaven, vooral in den beginne, aan vertimmeringen van het gebouw, aan inkoopen van kleederen, victualie, enz. in een woord van al het noodige, voor eene stichting, alwaar in gewone tyden, 150 Jongelingen wierden gekleed, gevoed, gehuisvest, in vele vakken onderwezen, en met fatsoenlyke uitrustingen naar zee gezonden. Voor dit alles, worden aanzienlyke sommen vereischt, en zonder uwe kragtdadige hulp en ondersteuning, is het niet te verwachten, dat dit gesticht tot zynen vorigen bloei herryze.

Het nut, het welk dit *Kweekschool*; aan de Zeevaart, zo wel die van den Lande, als van de voormalige Oost-Indische Compagnie en ook van particulieren heeft toegebragt, is U bekend; en, vele zullen zich kweekelingen herinneren, die aan hunnen stand en opvoeding, en dus aan het Kweekschool eere deden, en nuttige leden der maatschappy, bekwame zeelieden, zyn geworden. Vele zyn dit alleen aan hunne opvoeding in dit gesticht verschuldigd, welke anders, by gebrek van tydelyke vermogens hunner ouders, in eene onbeschaafden stand zoude zyn gebleven, en daar door als het ware, voor de maatschappy verloren zyn geweest.

En dewyl ik U met genoegen kan verzekeren, dat thans aan het onderwys en inwendig bestuur, eene wyziging is gegeven, verre overtreffende, die van vroegere jaren, zo moeten de vruchten hier aan beantwoorden, en de resultaten meer en meer gunstig worden.

Zyne Majesteit onze geliefde *Koning*, geeft het voorbeeld van edelmoedigheid en belangstelling, voor dit gesticht; niet genoeg daar aan zoo vele gunsten te hebben geschonken, bezocht H. D. het *Kweekschool* in 1814, tot twee onderscheidene malen, en gaf Kommissarissen H. D. tevredenheid te kennen. Onder meer andere hooge personaadjen, mogt het Kweekschool zig vereerd vinden, met een bezoek van Z. M. *den Keizer van Rusland*, en deze Vorst was zoodanig voldaan, dat hy met de Kweekelingen sprak, met hun uit éénen bak at, en hun zoo wel als Kommissarissen, aanbeval om „ zoo de Kweekelin„ gen in der tyd, in *Petersburg* kwamen, „ H. D. te komen bezoeken, dat hy hun „ zoude voorthelpen, en *daar in woord hou*„ *den*."—Ook den geächten Admiraal *van Kinsbergen*, bezocht op nieuw het kweekschool, en schonk nevens zyne goedkeuring, aan hetzelve nieuwe weldaden. Deze en meer andere treffende voorbeelden, werden als om stryd, door menschenvrienden van allen rang en staat, op het uitmuntendst nagevolgd.

By de instelling van *de Orde van den Nederlandschen Leeuw* 18 Nov. 1815, gaf Z. M. den *Koning*, een nieuw Hoogst vereerend bewys, van H, D. gunst en goedkeuring; door den oudsten Kommissaris de Heer Mr. *Daniel Hooft* tot *Ridder* dier orde te benoemen. En by het tweede verjaring-feest, der zoo gelukkige herstelling van het Kweekschool, op den 28 Feb. l. l. wierd aan die plegtigheid, den grootsten luister, bygezet, door dien het Z. M. onze geëerbiedigde *Koning*, vergezeld van Z. K. H. Prins *Fredrik*, en verder aanzienlyk gevolg, goedgunstig behaagde, dezelve met zyne hooge tegenwoordigheid te vereeren.

Als mede Kommissaris over deze beide directien, die even zeer uwe hulp behoeven, heb ik my op verzoek van Kommissarissen, gaarne verbonden, om ten voordeele van dezelve, onder U eene inschryving te openen. En het is na gunstig bekomen verlof van *Hunne Excellentien Heeren Kommissarissen Generaal*, en onder H. D: edelmoedige bescherming en medewerking, dat ik eenen ieder, uit naam van Kommissarissen welmeld, verzoeke, daartoe zo veel bytedragen, als zyne omstandigheden, en de inspraak van zyn liefdadig hart hem zullen aanwyzen. Gaarne werkt gy hier toe mede, op dat het *Kweekschool*, by deszelfs herstel en verdere opkomst, u daar van, als by de eerste oprigting, op nieuw de zoo verpligtte hulde en dank betuige; en Weduwen, Wezen en Ongelukkigen, met een dankbaar hart, Java's opgezetenen, als hunne weldoeners blyvend zegenen.

De lysten ter inteekening zullen zo veel mogelyk worden aangeboden; en met vergunning van Hoog gemelde Heeren Kommissarissen Generaal, ten evengemelde einde naar andere plaatsen worden gezonden. Terwyl de ondergeteekende gereed is, ten zynen Huize te Ryswyk, te ontvangen billetten van inschryving voor het *Kweekschool* en voor het *Weduwen-fonds*, ieder afzonderlyk; zo mede giften van Donateuren welke onbekend wenschen te blyven.

Zulke der donateuren, welke zullen verkiezen, hunne giften *in Nederland* te doen betalen; worden vriendelyk verzocht, de wissels of orderbrieven te dien einde, aan my ter expeditie aftegeven. Zullende die onverwyld worden overgemaakt, en hier door de Indische inteekening in zyn geheel kunnen blyven.

Na het invorderen der gelden, zal ik daarvan, en van de middelen ter remitteering, jaar-

lyks openbaar verslag geven, en van een en ander behoorlyke verantwoording doen, aan Kommissarissen in Amsterdam.

Om ook het *Kweekschool voor de Zee-vaart* nuttig te doen zyn voor Indische jongelingen, zullen Kommissarissen dezulken, die de gevorderde vereischten bezitten, gaarne onder hunne voedsterlingen aannemen: noodigende ouders of voogden, die dit mogen verlangen, zich te dien einde aantegeven: onderscheide Indische kinderen, zyn aldaar in vroegere jaren onderwezen, en Mannen geworden, en na de herstelling zelve, wordt in 1814 van een hunner, by veele alhier bekend, loffelyke melding gemaakt.

Zelve (en dit herdenk ik dankbaar) het voordeel gehad hebbende, eenige jaren in het *Kweekschool* te zyn opgevoed en onderwezen, ben ik daar door, en door de van Kommissarissen ontvangen relative stukken, met die nuttige stichting, eenig in zyn soort, van zeer naby bekend. Het zal my een byzonder genoegen zyn, aan allen die dit zullen verlangen, deswegens de begeerde inlichtingen te mogen geven.

Dat het Gode behage, de harten van alle Nederlanders te vereenigen, om het hunne zoo veel mooglyk by te brengen, ten einde het *Kweekschool voor de Zee-vaart* te doen herleven; in hetzelve een groot aantal jongelingen, tot de zeevaart optevoeden en bekwaam te maken: mitsgaders om Weduwen en Weezen van de zulken, die hun leven in 's Lands Dienst ter Zee verloren hebben, en verminkten in dezelven, in hunne beklagenswaardige omstandigheden te ondersteunen; en zyne dierbaarste zegeningen op allen, welke tot die nuttige einden zullen medewerken, in eene ruime mate uittestorten.—Dit was de hartelyke wensch van Kommissarissen, en zy is ook de myne.

BATAVIA, January 1817.

De Kommissaris over het Vaderlands Fonds ter aanmoediging van 's Lands Zee-dienst.

L. Z. VEECKENS.

De Kommissarissen zyn.

Ridder, Mr. D. Hooft, te Amsterdam.

D'Hr. K. Hovens,	
—— D. Wynands,	Te Haarlem.
—— Dr. B. Tersier,	
—— *Prof.* J. H. van Swinden,	
—— Mr. J. Teysset,	Te Amtterdam.
—— J. van Halmael,	
—— Mr. B. A. van Houten,	
—— F. van der Schaft,	
—— I. C. Sterk,	Te Haarlem.
—— B. W. van der Vlugt,	
—— J. Scholting,	
—— H. Boerrigter,	Te Amsterdam.
—— J. van Heukelom, f. z.	
—— Mr. J. Enschedé,	
—— W. P. Barnaart,	Te Haarlem.
—— I. P. T. van Berkhout,	
—— Jaques Riboulleau,	
—— *Prof.* D. J. van Lennep,	
—— B. Weddik Wendel,	Te Amsterdam.
—— A. Hartsen, Corn. z,	
—— Mr. L. E. Hovius,	
—— C. de Kuyper,	
—— F. Smeer,	
—— W. van der Pot,	Te Rotterdam.
—— J. van Rykevorsel,	
—— Mr. A. van Twist,	
—— Mr. N. J. Gallé,	Te 's Gravenhage.
—— Mr. G. W. 't Hoen,	
—— Mr. S. P. van Swinden,	
—— Mr. J S. Crommelin,	
—— Mr. T. J. Gallé,	Te Leyden,
—— Mr. J. L. Dozy,	
—— Mr. C. Overgauw Pennis,	Te Delft.
—— D. Crans,	Te Dordrecht.
—— J. P. Kemper, M. D.	Te Gouda.
—— Mr. J. C. le Sueur,	Te Utrecht.
—— P. Houtkoop,	Te Hoorn.
—— Mr. J. Moll,	Te Medenblik.
—— D. Holstein,	
—— Mr. H. A. Tobias,	Te Zwolle.
—— J. A. Troost,	Te Arnhem.
—— P. Huidekoper,	Te Harlingen.
—— Mr. T. van Swinderen,	Te Groningen.
—— *Prof* C. de Waal,	
—— Mr. T. Fontein,	Te Leeuwaarden.
—— L. Z. Veeckens,	Te Batavia.
—— Mr. J. Planteau,	Te Suriname.
—— I. P. Eilbracht,	Te London.
—— G. Overbeek,	Aan de Kaap de Goede Hoop.

Advertentie.

DE Kolonel, Inspecteur en Chef der Militaire Administratien, als daartoe door Zyne Excellentie den Secretaris van Staat Gouverneur Generaal, geauthoriseerd, zal, onder nadere approbatie, aanbesteden aan den minst inschryvende.

Het aanmaken van de navolgende kleding en equipement stukken, ten dienste der Armée, als:

600	Linnen Kamisolen met mouwen,	voor *Infanterie* en *Artillerie.*
500	.... Pantalons,	
100	.... Rydbroeken met knopen,	
800	.... Paaren Slobkoussen,	
1,000	.... Politie mutsen,	
200	.... Blaauwe Kamizolen met mouwen,	voor *Pionniers.*
200	.... Pantalons,	

Zynde daar onder begreepen de leverantie der daar toe benodigde knopen, garens enz., zullende de daar toe benodigde linnens uit 's Land Magazyn op Weltevreden aan den aannemer worden afgegeeven.

De billetten van inschryving kunnen van heden af tot en met ult. dezer maand, worden ingezonden aan het bureau van den Inspecteur en Chef voornoemd, alwaar de modellen waarnade aanmaak moet geschieden als mede de voorwaarde ter visie leggen.

De Kolonel Inspecteur en Chef der Militaire Administratie.

F. H. W. VON WENSE.

WELTEVREDEN, *den 17de Jan.* 1817.

Advertentie.

DE Kolonel Inspecteur en Chef der Militaire Administratien in Indien, als daar toe door Zyne Excellentie den Secretaris van Staat Gouverneur Generaal geauthoriseerd, zal onder nadere approbatie, aanbesteden aan den minst inschryvenden, de leverantie van het getal ingebondene schryfboeken in blanco, in divers formaat voor de Bureaux van Administratie by de Armée benoodigd, waar van de modellen van heden af, aan het Bureau van den Inspecteur en Chef voorhoemd ter visie liggen, en alwaar de pryzen van inschryving kunnen worden ingezonden, tot en met den 20 dezer maand.

De Kolonel Inspecteur en Chef der Militaire Administratien.

F. H. W. VON WENZE.

WELTEVREDEN,
den 9den Jan. 1817.

Vendu Advertissement.

Door Vendumeesters zal de volgende Vendutie worden gehouden; als:

Op Dingsdag, den 21sten Jan. 1817.

VOOR het sterfhuis van wylen Mejuffrouw *A. C. Cloris*, staande binnen de voormalige Rotterdammer-poort, van juwelen, goud en zilver werken, en andere goederen meer.

Op Vrydag, den 24sten Jan. 1817.

VOOR de woning van *R. C. N. D' Abô*, staande op Ryswyk, van huismeubelen, wagens, paarden, en andere goederen meer.

Bekendmaking.

DE Pachter van de Wagen-Pacht en het Oorgeld der Paarden, *Tan Tjonko*, by de Bataviasche Courant van den 4den dezer maand No. 1, door verkeerde uitdrukking of misverstand, geheel abusivelyk hebbende bekend gemaakt, dat hy ten Kantore van den Ontvanger Generaal *Romswinckel*, in het Gouvernements-huis op Molenvliet zoude vaceren, om de opgaven te noteren van het getal Paarden, dat een ieder dit Jaar zal aanhouden, enz. terwyl zyne intentie is geweest, om zich tot dat einde in de open gallery onder de trap, daar eene algemeene doorgang is, te plaatsen;—zo word die Advertentie by dezen door hem herroepen en ingetrokken, met verzoek aan het publiek, dezelve te beschouwen als niet gedaan;—En maakt als nu op nieuw bekend, dat hy Pachter gedurende de maand January 1817, zal vaceeren, te *Pakkoodjan* by het Chineesche Camp; ten einde aldaar de opgaven te noteren, van het getal Paarden dat een ieder dit Jaar zal aanhouden.

TAN TJONKO.

BATAVIA, *den 7 Jan.* 1817.

Advertentie.

HET Committé van het JAVAASCH MENSCHLIEVEND GENOOTSCHAP, maakt hier mede bekend aan allen die mogten genegen zyn om hunne vrygegevene Slaven onder bescherming van het Committé te stellen, dat de namen, beschryving en plaats van oponthoud van zulke vrygegevenen, kunnen ingezonden worden aan een van de Secretarissen van het Genootschap te Batavia met zodanige verdere bekendmaking hunner omstandigheden, als nodig zyn voor het Committé, om hare hulp aan te brengen op zulke wyze, dat daar door en de Industrie en het welvaren der voorwerpen bevorderd worden, en de oogmerken bereikt worden van het Genootschap.

P. WEDDING,
J. DU PUY,
Secretarissen.

BATAVIA, *den 12den January* 1817.

Advertisement.

THE Committee of the JAVA BENEVOLENT INSTITUTION do hereby give notice to all persons who may be desirous of claiming the assistance and protection of the foundation on behalf of emancipated Slaves, that in pursuance of the Resolutions of the Society, the names, description, and places of residence of the individuals, are to be sent to either of the Secretaries of the Institution at Batavia, setting forth their condition and circumstances, with such further explanations as may enable the Committee to apply their assistance or relief in a manner calculated to promote the industry and welfare of the parties, and the views and objects of the foundation.

By Order of the Committee,

P. WEDDING,
J. DU PUY, } Joint Secretaries

BATAVIA, 12th Jan. 1817.

*** Getrouwd:

JOHANNES BAPTISTE MULLER,
Majoor by het 1ste bataillon 5de regement infanterie van ligne,
met
SOPHIA CORNELIA VAN SON.

BATAVIA, *den 12de Jan.* 1817.

*** HEDEN verloste van een welgeschapen zoon, de geliefde echtgenoote van

VAN 'T WOUT.

PASSAROUANG, *den 29ste Dec.* 1816

*** Overleden, den 13den January, den kapitein luitenant ter zee *d'Everdingen van der Nypoort*, kommanderende Z. M. Fregat de *Maria Rygersbergen.*

Advertentie.

R. C. N. D'Abô, naar het oostelyk gedeelte van Java vertrekkende maakt by deze bekend dat hy tot zyne gemagtigden heeft aangesteld de Heeren *A. F. van den Berg*, en *G. C. van Ryck*, alhier.

BATAVIA, *den 15den January* 1817.

Bekendmaking.

BY *J. van Reenen en Co.* leggen ter inspectie, de aangebragte Factuuren van het Americaansche schip *Conestiga*, kaptein *J. Bunker*, welke in Commissie het zy voor kontante betaling, dan wel voor producte in ruiling geheel of gedeeltelyk te Koop zyn, bestaande in Sweedsch en Engelsch Staal, Yzer en Spykers insoort, Toilet Spiegel, Mans Hoeden, Boeken, Land Kaarten, Kalf en Zool Leer, Cristal en Glas-werken, Porceleinen insoort, Medicynen, Spermacetie Kaarsen, Meel in Vaten, Roode, Madeira, Tenerif, en andere Wynen in Vaten en Kisten, en Kistjes tot van een douzyn, Brandewyn, Porter, Azyn en Lyn Oly op Vaten.

J. VAN REENEN & CO.

BATAVIA, *den 3den January* 1817.

Advertentie.

BY *P. J. Voestersons*, is voor kontante betaling, te bekomen, jongst aangebragt met het schip *Elizabeth Johanna*, Kaptein *Lukas*, als: zeer pragtige pendules van albast, vergulde dito, goude repetitie en andere horlogien, goude ketting, sleutel en kasietten, spiegels, jagt geweren, pistolen, een mooi assortiment van kinder speel goed, fyn hollands garen en band, fyne mans hoeden, lywaten, tafel serviezenen dranken in soort.

P. J. VOESTERSONS.

BATAVIA,
den 16den Jan. 1817.

Advertentie.

BY *J. J. Westerman*, op de Groote Rivier naast het Kantoor, van de Heeren *van der Kaa & Haste*, zyn voor kontante betaling, te bekomen de ondervolgende goederen, aangebragt per het schip JOHANNA ELISABETH kapt. *Lucas*, als: roode, rhynsche en moezelwyn, seltserwater, jenever in kelders, Delfsche boter, Westphaalsche hammen, Edammer kazen, azyn in okshoofde, hoeden, linnen, lyn olie, verfwaren, yzer, staal, ankers, touw-werk, &a. &a. &a.

Advertentie.

BY *N. Rundberg*, No. 17 op de groote Malakkasche-gracht, zyn te bekomen de volgende goederen, als; Fyne Engelsche Sitzen, Chineesch Krep, Schoenen, fraaye Stoelen, Banken, Secretaires, Bureaux, fraaye Engelsche Boeken, een Schoon Microscoop, Brandewyn, Genever, Rum, Madeira, Fransche Claret, Portwyn, Engelsch Bier, alles op fleschen, en andere goederen meer.

To be Sold,

AT No. 19, Great Malacca-street, a small quantity of fine prepared real BILSAH HOOKAH TOBACCO—PERFUMERY—SPARE SADLERY, &c.

N. B.—Also a serviceable light BUGGY.

Advertentie.

DE ondergeteekenden hebben de eer hunne vrienden en het algemeen te berigten, dat dezelven ontvangen hebben van hunne principalen eene nieuwe Lyst van ASSURANTIE PREMIEN, waarin dezelve aanmerkelyk lager bepaald zyn als te voren, ook zyn de Teekenaars gelast bekend te maken, dat geene Britsche Assurantie aansprakelyk is voor Britsche captures.

JESSEN, TRAIL AND CO.
Agenten voor the Ganges Insurance Office te Calcutta.

Advertisement.

THE undersigned beg leave to inform their Friends and the Public, that they have received new rates of PREMIUMS OF INSURANCE considerably reduced; they have also received directions publicly to make it known, that a British Insurance is not liable for British Captures.

JESSEN, TRAIL AND CO.
Agents Ganges Insurance Office, Calutta.

Advertentie.

EENE schuld kennis groot 16500 Spaansche Matten onder verband van het Landgoed Campong Maleio, word op favorabele condition te koop gepresenteerd, nadere informatie is te bekomen ten Kantore van de Heeren *van der Kaa* en *Haste*.

BATAVIA, den 16den Jan. 1817.

Advertentie.

DIE iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zyn aan den Wel Eerw. Heer *J. C. Supper*, in leven Predikant der Inlandsche Portugesche en Maleische Gemeente te Batavia, onlangs aldaar overleden; gelieven daarvan ten spoedigsten, en wel uiterlyk binnen den tyd van zes weeken, opgave of betaling te doen aan deszelfs nagelatene weduwe *S. C. van der Plaats*.

Advertentie.

DIE iets te pretenderen heeft of verschuldigd is aan den Boedel van wylen *Kaptein R. B. de Moor*, gelieve daar van binnen eene Maand opgave te doen aan deszelfs nagelaten Weduwe, op Weltevreden.

BATAVIA, *den 1sten January* 1817.

Bekendmaking.

J. DIXON, Scheepsbouwer te Lassem, van voornemens zynde naar Europa te vertrekken, verzoekt een ieder welke iets van hem te pretendeeren heeft, dan wel verschuldigd is, zich ten Kantoore te addresseeren van de Heeren *Rutter & Co.* te Batavia, gerekend van heden tot ultimo February dezes Jaar.

LASSEM, *den 1sten Janaary* 1817.

Notice is hereby given,

THAT Mr. *John Dixon*, Ship-builder at Lassam, has intention to proceed to Europe, all persons who have demands against him are hereby requested to send in their accounts to Messrs. *Rutter & Co.* at Batavia, before the ultimo of February 1817.

LASSAM, *the 1st January* 1817.

Bekendmaking.

DE teekenaar verzockt alle de genen welke iets van hem mogten te pretenderen hebben, dan wel schuldig zyn, daar van aan hemzelven opgave of betaling te doen, voor of uiterlyk den 20sten January 1817.

BATAVIA, *den 30sten December* 1816.

J. H. JOHNSON.

Uit de hand te Koop.

EEN Tuin gelegen een paal, beoosten Tanjong Priok, waar in twee groote Visch Vyvers en beplant met Clappus en Manga Boomen; bebouwd met een Spatieus Huis, van onderen van steen, en van boven van hout, met acht Kamers zoo boven als beneden, een voor en achter Galderye en voorts een ruime kombuis van steen, en Paarde Stal voor vier Paarden, alles met Pannen gedekt.—Te bevragen by den Eigenaar

W. H. VAN YSSELDYK.

Uit de hand te Koop.

HET Huis en Tuin thans nog bewoond wordende, door de Heer *A. Cassa*, op Jaccatra, en te bevragen by

CRAWFURD EN LIEBERHERR.

BATAVIA, *den 7 Jan.* 1817.

Advertentie.

C. S. KRAUSE, presenteert uit de Hand te Koop, 20 Slave en Slavinnen, te bevragen in de binnen Nieuwpoort Straat No. 10.

BATAVIA, den 9 January 1817.

GEDRUKT TE BATAVIA,
OP
'S LANDS DRUKKERY.